

vilde jeg anse for at være aldeles umuligt; jeg vil derfor meget fraraade, at man forsøger at komme ind paa den Vej.

N. J. Larsen: Til det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (J. Jensen) vil jeg blot bemærke, at jeg ikke har overset Bestemmelsen i § 4 om, at Regeringen kan ophæve Beføjelsen til Vidneførsel, men jeg har ment, at det vilde være meget uheldigt for den ny Ordning, om der overhovedet skulde blive Anledning for Regeringen til at skride ind paa denne Maade. Enhver ny Ordning, som skal vinde Fodfæste i Virkeligheden, er jo bedst tjent med fra først af at være saaledes beskaffen, at den saa vidt muligt yder tilfredsstillende Garantier i alle Retninger. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at Formanden for Voldgiftsretten bør være en praktisk Mand. Det er ikke nok, at han besidder juridiske Kundskaber, men paa det Omraade, som der her lovgives paa, bliver der særlig Spørgsmaal om, hvorvidt han er praktisk til at fungere som Vidnedommer, og jeg kan fremdeles ikke se andet, end at det vil være formaalstjenligt, at Vidnedommeren bliver en Mand, der har praktisk Kendskab til den Gerning, han efter Lovforslaget skal udføre. Jeg anser, som allerede sagt, den valgte Formand, Borgmester Jacobi, for at være fuldstændig i Stand til at røgte sit Hverv, men da Loven jo er en almindelig Lov, kan Forholdet blive anderledes senere. Den valgte Dommer kommer ikke blot i Forhold til Organisationerne, men træder tillige i Forhold til Befolkningen, idet alle vi her i København og paa Frederiksberg blive vidnepligtige over for ham og maa finde os i de Afgørelser, han træffer. — Den højtærede Minister var betænkelig ved at paalægge Parterne Pligt til at aflægge Vidnesbyrd. Men naar der navnlig i disse Forhold ofte vil kunne opstaa vanskelige Spørgsmaal om, hvorvidt der under Hensyn til egen Interesse i Sagen kan afkræves Personer Forklaringer, vilde man paa den klareste og simpleste Maade komme ud over alle disse Vanskeligheder ved ogsaa at paalægge Parterne Pligt til at afgive Forklaring under Eds Tvang. Dette er i og for sig intet nyt og uhørt. Det er nyt i Forhold til vor forældede Rettergangsmaade, men det er ellers ikke nyt; thi overalt hvor man gaar til ny Regler med Hensyn til Rettergang, rejser sig Kravet om, at Parterne ikke bør være fritagne for at afgive Forklaring, naar Dommeren skønner det fornødent for Sagens Oplys-

ning. Men selvfølgelig er dette ikke et Spørgsmaal, der bør være afgørende for denne Sags Skæbne. Det efter min Mening vigtigste Spørgsmaal her er, at der sikres den ny Ordning en Mand i Spidsen, som har praktisk Kendskab til og Greb paa Udførelsen af det Hverv, der betros ham.

Krabbe: Jeg vil over for den højtærede Minister gøre en lille Bemærkning med Hensyn til Spørgsmaalet om at tilpligte den interesserede at give Forklaring. Den Skade, som vil ske ved at undlade dette, er jo først den, at interesserede Vidners lovbeskyttede Remitens vil skade Sagens Oplysning. I det Tilfælde f. Eks. at Konfikten er opstaaet fra en Strid paa en Fabrik mellem Fabrikherren og Arbejderne, og at der forud for Stridens Udbrud er foregaaet en Forhandling mellem Fabrikherren og een eller to af Arbejderne, som er af den alleryderste Interesse for hele Spørgsmaalets Afgørelse, og hvor Fabrikherren har den allerstørste Egeninteresse i Sagen, kan det være af den største Vigtighed for at faa Sagens rette Sammenhæng oplyst at faa Fabrikherren til at udtale sig under Pligt til at sige Sandhed. Ja, jeg synes, det er næsten et uomgængeligt Krav, at man skal kunne føre Fabrikherren eller den maaske lige saa egeninteresserede Arbejder som pligtigt Vidne, og som den højtærede Minister jo ogsaa overmaade godt ved, er Indførelsen af saadant som almindelig Lovregel temmelig nær forestaaende, nemlig naar Retsplejereformen bliver vedtagen; thi saa faa vi jo netop dette System for Vidneforklaring. Der kan, som jeg tillod mig at sige før, ikke være nogen Betænkelighed ved nu her at gøre Anvendelse af denne den almindelige Lovgivnings Fremtidsregel, eftersom Voldgiftsretten faar en Frihed i Henseende til Bevisreglerne, som først Fremtidens Lovgivning vil give de almindelige Domstole. Voldgiftsretten kan tillægge den Forklaring, den hører, den Værdi, den selv skønner, uden Hensyn til, hvor mange der har forklaret, og hvorledes Forklaringen er fremsat. Dernæst vil Manglen af fuld Frihed til at føre det interesserede Vidne gøre Skade ved Sagens Forhaling og Fortrædigelse. Man maa nemlig erindre, at et saadant Vidne, der mener sig bedst tjent med ikke at blive ført som Vidne, vil protestere. Og her indskyder jeg den Bemærkning, at min Betragtning af det interesserede Vidnes Vægning er en hel anden end den højtærede Ministers. Den højtærede Mini-